PROXENETISMUL ȘI TANGENȚA ACESTUIA CU UNELE CONTRAVENȚII

PIMPING AND ITS COMMON POINTS WITH SOME CONTRAVENTIONS

Diana HAMÂC, ORCID: 0000-0001-9496-1707
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 343.545

e-mail: diana_hamac@yahoo.com

Proxenetismul – infracțiune care are ca pilon de bază și ca punct penal de început contravenția de practicare a prostituției. Infracțiunea de proxenetism reprezintă o nulitate imposibilă fără contravenția prevăzută la art. 89 Cod contravențional.

În această lucrar, **scopul primordial** este de a identifica și a descrie tangența infracțiunii de proxenetism cu contravenția fără de care, în principiu, această infracțiune nu poate fi calificată drept posibilă. Astfel, urmare a analizei doctrinei, situației per total a legislației, am putut crea o poziție structurată asupra acestei problematici.

Deși persoana care practică prostituția – prostituata – este recunoscută drept victimă a infracțiunii de proxenetism, ea ca persoană care este direct și nemijlocit antrenată de a practica prostituția poartă după sine pentru cele comise răspundere contravențională. Mai mult, poate fi apreciat critic statutul său de victimă, or aceasta benevol se dedică acestei activități, nefiind stingherită de proxenet, fapta care s-ar cataloga, în general, la altă componență de infracțiune.

La art.89 alin.(1) Cod contravențional, se indică următoarele: „Practicarea prostituţiei se sancţionează cu amendă de la 12 la 26 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 10 la 20 de ore”. Practicarea prostituţiei ca şi orice altă faptă contravențională, sancţionată de Codul contravențional, este compusă din următoarele elementele constitutive: 1) obiectul; 2) latura obiectivă; 3) subiectul; 4) latura subiectivă.

Codul contravenţional al RM atribuie contravenţiei de practicare a prostituţiei grupului contravenţiilor administrative stipulate în Capitolul VII, ce atentează la sănătatea populaţiei, sănătatea persoanei, starea sanitar-epidemiologică.

Prin urmare, obiectul juridic generic al acestei contravenții îl formează sănătatea populaţiei, sănătatea persoanei şi starea sanitar-epidemiologică. Considerăm că includerea contravenţiei de practicare a prostituţiei în Cap. VII trebuie analizată și, de ce nu, ajustată la noile realități cotidiene, deoarece prin practicarea prostituției în primul rând sunt lezate normele de convieţuire socială care fac parte componentă a ordinii publice. Astfel, este necesar de a analiza poziția și ideea de a include contravenția de practicare a prostituției în Capitolul XIX Cod contravențional, în care sunt reflectate contravențiile ce atentează la ordinea publică și la securitatea publică.

În sensul celor enunțate, este justificat de a percepe că obiectul juridic special al contravenţiei de practicare a prostituţiei prevăzute de art. 89 Cod contravențional, are un caracter multiplu, fiind format din: a) relaţiile de convieţuire socială, care includ în sine un sistem de reguli ce guvernează viaţa sexuală a persoanei în conformitate cu normele moralei existente în societate; b) demnitatea persoanei ce practică prostituţia; c) sănătatea populaţiei.

În această ordine de idei, se deduce că, în art. 89 Cod contravențional, nu sunt stipulate acţiunile sau inacţiunile care formează latura obiectivă a contravenției de practicare a prostituției.

În literatura de specialitate, sunt cumulate și înscrise mai multe opinii în privința la trăsăturile caracteristice ale acestui comportament social deviant, în baza cărora acţiunile persoanei urmează a fi calificate drept acţiuni de practicare a prostituţiei. Astfel, în principiu și este posibilă conturarea problemei de bază a definirii activității de practicare a prostituției și de includere a acesteia în contextul infracțiunii de proxenitism.

O opinie relevantă cu privire la semnele obligatorii ale laturii obiective ale contravenţiei administrative analizate cuprinde: sistematicitatea întreţinerii relaţiilor sexuale şi obţinerea unui câştig în urma întreţinerii relaţiilor sexuale o găsim în alt Comentariu la Codul cu privire la contravenţiile administrative al Federaţiei Ruse (sub redacția I. Kozlov), care menționează că, din sensul art. 6.11 al acestui Cod, care prevede răspunderea administrativă pentru practicarea prostituţiei, reiese că prostituţia reprezintă un gen de activitate, care se manifestă prin întreţinerea sistematică a relaţiilor sexuale dezordonate în scopul obţinerii unui câştig material. Câştigul este semnul obligatoriu al laturii obiective, în cazul în care acest semn nu persistă, atunci nu există prostituţia ca contravenţie administrativă [1].

Doctrinarii Gh. Nistoreanu, A. Boroi, au evidențiat poziția precum că elementul material al laturii obiective constă în acţiunea de procurare fie a mijloacelor de existenţă, în general, fie numai a principalelor mijloace de existenţă, prin practicarea de raporturi sexuale cu diferite persoane.

Așadar, elementul material al acestei infracțiuni are o alcătuire complexă și se realizează prin două acțiuni strâns legate între ele, și anume, o acțiune de procurare a mijloacelor de existenta, care indică scopul, finalitatea activității incriminate și o altă acțiune, aceea de practicare de raporturi sexuale, care indică mijlocul de realizare a acestei finalități, elementul material se caracterizează deci prin două acțiuni conjugate, una scop și alta mijloc. Acțiunea scop constă fie în procurarea integrală a mijloacelor de existenta, fie numai a principalelor mijloace de existenta. Prin mijloace principale de existență se înțeleg cele care satisfac necesitățile esențiale ale vieții, cum sunt: locuința, îmbrăcămintea și hrana. Pentru existența infracțiunii, este suficient oricare dintre aceste modalități alternative. Acțiunea mijloc constă în practicarea de raporturi sexuale. Din natura acțiunii se constituie finalitatea urmărită de făptuitor; rezultă că nu este vorba de raporturi sexuale izolate şi întâmplătoare, ci de o activitate cu caracter de obişnuinţă, îndeletnicire. În continuare, doctrinarii G. Nistoreanu, A. Boroi, susțin că pentru cele două

acţiuni menţionate ca să constituie elementul material al infracţiunii, este necesară îndeplenirea unei cerinţe esenţiale, şi anume, aceea ca raporturile sexuale să fie practicate nu cu aceeaşi persoană, ci cu persoane diferite. Continuitatea relaţiilor cu aceeaşi persoană face să existe o prezumţie de afecţiune și sclipiri de tandrețe între parteneri, un element al unei „relații” stabile, care apropie aceste relații de acelea de concubinaj şi care exclude ideea de simplu comerţ cu viaţa sexuală, caracteristică pentru prostituţie [2].

Un aspect interesant în acest context ar fi situaţia în care persoana care practică prostituţia îndeamnă sau determină alte persoane la practicarea prostituției. În acest sens, se creionează situaţia potrivit căreia această persoană va răspunde atât administrativ cât şi penal, or contravenţia de practicare a prostituţiei şi infracţiunea de proxenitism sunt fapte distincte care vor fi incriminate paralel.

O problemă destul de discutabilă apare la calificarea acţiunilor persoanei care organizează prestarea serviciilor sexuale contra plată în regim on line, aşa-numitele videochaturi despre care la moment apar tot mai multe controverse.

De asemenea, în contextul prezentei lucrări și în tangență cu cele expuse *supra*, S. Brînza, doctor habilitat în drept, a specificat că art.220 CP RM nu poate fi aplicat în cazul îndemnului sau determinării la prestarea serviciilor sexuale on-line ori al înlesnirii prestării unor astfel de servicii, ori al tragerii de foloase de pe urma prestării serviciilor sexuale on-line de către o altă persoană, în cazul prestării serviciilor sexuale on-line, răspunderea poate fi aplicată pentru producerea, comercializarea, difuzarea sau păstrarea produselor pornografice, în baza art. 90 Cod contravențional [3].

Concluzionând și analizând cele expuse în prezenta lucrare, putem deslușI un element extrem de important. Și anume, faptul că nu pot exista proxeneții și infracțiunea de proxenetism fără contravenientul-prostituată și contravenția de prostituție, sunt două elemente-cheie care nu pot să existe separate. Deși evoluează aspectele privind videochaturile și încadrarea juridică a acestora rămâne a fi una defectuoasă, un lucru rămâne a fi cert – prostituția este elementul-cheie „indispensabil” al proxenetismului ca fenomen și ca element separat. Astfel pentru a combate proxenetismul, în primul rând, trebuie create pârghii și programe de conștientizare a pericolului prostituției, doar în așa mod proxenetismul se va iradia din lista defectuoasă a infracțiunilor din Republica Moldova.

Referințe:

1. Под ред. КОЗЛОВА Ю.М. *Комментарии к кодексу РФ об административных правонарушениях.*
2. BOROI, Al., NISTOREANU, Gh. *Drept penal.* Partea specială. Ediţia a II-a. București: All Beck 2002, p. 487.
3. BRÎNZA, S. Din nou despre interpretarea noțiunii de prostituție în practica judiciară a Republicii Moldova. În: *Dreptul,* nr. 21 din 3 iunie 2016, p. 1.